

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

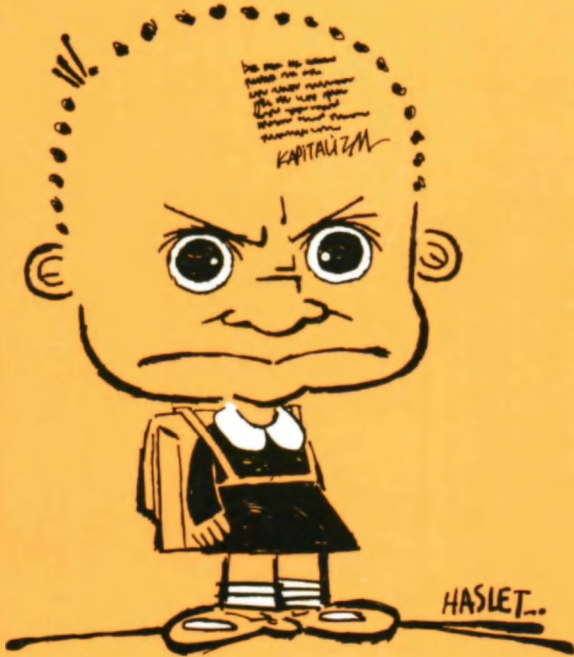
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

oğluma hikayeler

1

ŞEFTALİ
ÇEKİRDEĞİNE
İNAN
KENDİ GÜCÜNE
GÜVEN

G

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantey.org>

Görsellik, Rantey ve
Görsel A.Ş. yayınları

OĞLUMA HİKAYELER - I

YILMAZ GÜNEY

OĞLUMA HİKAYELER — I

Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınları
Sıraselviler Cad. No: 61/12 Tel : 49 52 83 - 49 80 74
Taksim/İSTANBUL

Basıma hazırlayan: Yusuf Hayaloğlu / Kılıçlar: Akın Kılıç / Dizgi: Osmanlı Matbaası / Kapak ve iç baskı: Göktaş Matbaası / Cilt: Yarış Mücellithanesi / Birinci basım: Şubat 1979, İstanbul / Tüm yayın hakları Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınlarına aittir.

YILMAZ GÜNEY

Oğluma Hikayeler - I

Resimleyen : HASLET SOYÖZ

Güney
yayımları

İçindekiler :

★ Önsöz	1
★ Angut Kazı ile Çocuk	1
★ Şeftali Çekirdeğine İnan, Kendi Gücüne Güven	1
★ İki Yumurta	1
★ Küçük Rahatsızlıklar Birikir Büyük Hastalıklar Olur	2
★ Mecburiyet Çıkmazı	3
★ Yalan Eken Yalan Bıçer Şaka Eken Kaka Bıçer	3
★ Küçük Şeylere Kanma Güler Yüze Aldanma	4
★ Düşmanlarını Aklından Çıkartan, Dostlarının Yolunu Bulamaz	4
★ Tahta Arabalı Çocuklar	5
★ Hayata Seyirci Kalmak Kötüdür Oğlum	6
★ Hayalet	6
★ Faşizm Nedir, Kuş mudur, Leylek midir?	7
★ Kavgayı Göze Almadan Barış Olmaz	7

ÖNSÖZ

«Oğluma Hikayeler» yazmayı, daha 1972'lerde, Selimiye'de düşündüm. Devrimci öze sahip bir sanatçı, oğluna devrimci bir miras bırakmalıydı. Bu konuda, başarısız, yarım... güvensiz... çeşitli çalışmalar yaptım. Özü, biçimi... ve sonuçtaki tatları bir türlü doyurmadı beni. Yazdıklarımı, düşündüğüm içerik ve biçimle uzlaştıramadım.

İstiyordum ki, hikâyelerimi okuyan insanlar etkilensinler, düşünsünler ve değişim doğrultusunda istek duysunlar. Bu değişim duygusunun hayata geçirilmesi, devrimci mücadelemizi zenginleştirsin.

Bu doğrultuda çalıştım... yazdım... bozdu... yazdım... yırttım... yeteneksiz, başarısız olduğum konusunda karara vardım sonuçta.

Yeteneksiz ve başarısız... olmamalıydım... yeniden çalışmalara koyuldum. 1977 sonlarında, Kayseri Cezaevinde, özünü ve biçimini birbirine en uygun gördüğüm, düşüncelerime en yakın sandığım ilk hikâyeyi yazabildim. Buradan başlamalı, dedim. «Şeftali çekirdeğine inan, kendi gücüne güven» bu çalışmamın hayat bulmuş ilk örneğidir.

Eski notlarımı karıştırırken, bu konuda Selimiye'de yaptığım çalışmalarından, yırtılmaktan kurtulmuş bir hikaye buldum:

«Angut Kazı ile Çocuk...»

Bu hikâyeyi, ilk çalışmalarımın, ilk denemelerimin bir örneği ve yenilerle kıyaslandığında içerik ve biçim farklılığını gösterecek bir çalışma olarak değerlendiriyorum ve sunuyorum.

Oğluma, oğlum vesilesiyle bütün dünya çocuklarına en içten armağanımdır bu hikâyeler. Onların olumlu gelişimlerinin dokusunda kıl kadar pay sahibi olmak bizim için onur vericidir.

Yılmaz Güney

20 Aralık 1978

Taptaşı Cezaevi

Angut kazı ile çocuk

Bu İsmail çocuk
yemeden içmeden kesildi
kaç zamandır. İçin için
büyüyen bir özlemle
gökyüzüne bakıyor bütün
gün...

Anası babası nergis
toplamak için ortalık
ışırken çıkıyorlar evden...
kararırken dönüyorlar...

Komşular gözkulak
oluyorlar İsmail'e... ama,
İsmail'in yüreğinde
oluşan, büyüyen, taşan,
herşeye yayılan sevgisini
bilmiyorlar... Sadece «Lan
İsmail, ne var lan
gökyüzünde, bok mu var»
diyorlar...

Anası da soruyor «Ne
bekliyorsun babam!»

İsmail sırrını söylemiyor
kimseye...

Birgün İsmail, yüreğini
saran sevincin, içine
sığmadığını duyuyor...
Yüzüne taşıyor sevinci...
yüzü gözü gülüyor...
Dünyanın bütün renklerini
kanatlarında, tüylerinde
taşıyan kazı görüyor...
Angut kazını...

Cocuk sevincini;
büyüklerin anlıyamıyacağı
o sıcak sevinci yaşıyor
İsmail... Kazın uçtuğu
yöne koşuyor suları
sıçratarak...

Angut kazı, kış sularının
çekilmediği tarlaya
konuyor... Sarı, beyaz
çiçeklerin arasına...

İsmail görmüştür kazın
konduğu yeri...
Ürkütmeden
yaklaşabileceği kadar
yaklaşıyor... Elinde, tüfek
niyetine taşıdığı değneği
vardır...

Angut kazı hissediyor...
ürküyor... kanatlarını
suları saçarak çırpıyor...
uçuyor... ve İsmail'i
tartılmaz acılara boğuyor...
Gözleri onu kovalıyor,
tüfeğini omuzlayıp bütün
gücüyle bağırıyor...

«Bom! Bom!»

Ve mavi gökyüzünde
bir nokta oluyor Angut
kazı... İsmail'in dünyaya

bakışının tadı oluyor...

Çerçiler... berber...
deveciler geliyor köye...
avcılar geliyor birgün
de... İsmail'i
heyecanlandıran,
sevindiren şeyler
görüyor... tüfekler... ve
bir dürbün... dürbünün
uzağı yakınlaştırdığını ilk
defa o gün öğreniyor...

Avcılar gösteri
yaparken İsmail dürbünü
çalıyor... Kimseye
sezdirmekten saklıyor bir
yere.

Avcılar dürbünün
kaybolması üzerine
kızıyorlar... Köylüler
utanıyorlar...
Şaşıyorlar... arıyorlar...
düşünüyorlar...

«Kim çalabilir?»

Sorgu sual başlıyor...

Sonuç yok...

Suçlamalar...

savunmalar...

tartışmalar... kavgalar...

Avcılar çaresiz, kırık,

ciplerine biniyorlar...

Söyleniyorlar...

«Dürbünü isterim
arkadaşlar» diyor dürbün
sahibi...

Köylüler utanç içinde
kalyorlar...

«Kim çalabilir...»

Tarıyorlar bir bir... Üç-
beş kişinin üstünde
duruyorlar... bütün
köylü, namusu kurtarmak

için dürbünü arama işine katılıyor...

İsmail'in babası, anası İsmail'i sorguya çekiyorlar. ağzını arıyorlar... Dövüyorlar... ağzına biber koyuyorlar... Sepetin altına hapsediyorlar... Sonuç yok...

Köylüler, büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla eğiliyorlar bu işe... çocuklarını sıkı sıkı sorgulayanlar, kocasıyla kavga eden kadınlar, tek şey üstünde duruyorlar... Köyümüzün namusu kurtulmalıdır...

İsmail, büyük bir tutkuyla bekliyor yine... Kazı, daha yakından görecektir... içi içine sığmıyor İsmail'in...

Turnalar, ördekler, sürüyle kazlar geçiyor... O, yalnızca Angut kazını bekliyor... Ve geliyor Angut kazı... mavi gökyüzünü sevinçle dolduruyor...

Koşuyor İsmail... Kimselerin dikkatini çekmeden, sakladığı yerden dürbünü alıyor, gizlene gizlene köyden çıkıyor...

Kaz, alışkın olduğu yere konuyor yine... İsmail, yaklaşılabildiği kadar yaklaşmıştır... Dürbünü

dayıyor gözüne... puslar içinde, burnunun dibinde görüyor kazı... Dürbünü indirip bakıyor; kaz uzaklardadır... Bir daha dürbünle bakıyor... Ah! Ne kadar güzel... fakat yine ürküyor... Niye kaçmaya hazırlanıyor... niye uçuyor...

Dürbünü indiriyor gözünden... Kaz uçmuştur... Neden sonra kendisine koşan adamı görüyor... Babası... Anlıyor herşeyi... Kaçmaya başlıyor...

Baba suları yarıyor koca adımlarıyla... İsmail yakalanırsa başına gelecekleri biliyor...

Sonunda esir düşüyor babasına... dürbünü alınıyor elinden... dayak yiyor... Baba utancından ne yapacağını bilememektedir... Böyle evladı olacağına olmasın daha iyi...

Köylü, önüne geçemiyor babanın... İsmail'e türlü işkenceler yapıyor baba.

Ayaklarından ağaca asıyor...

Ellerine kızgın şişler basıyor...

Kimse elinden alamıyor İsmail'i...

Sonunda hastalanıyor İsmail... Baba ve ana günlerce başında

bekliyor... Babanın içinde,
günden güne pişmanlık
duyguları büyüyor, ürün
veriyor... Acıyor oğluna...
Başucunda ağlıyor...
Doktora götürüyorlar...

Baba sırtından
indirmiyor oğlunu...
Tarlalardan geçerken,
gökyüzünü gözlüyor...
Anası arkasından
yürümektedir... Sular
çekilmektedir gittikçe...
belki de kaz artık
gelmiyecektir... İlk defa
konuşuyor İsmail...

«Baba.»

«Söyle babam.»

«Baba, kuş gelecek mi
baba?»

«Gelecek oğlum.»

«Ne zaman gelecek
baba?»

«Gelecek oğlum...
yakında gelecek...»

İsmail iyileşmiyor bir
türkü... babası nergis
toplamaya gidiyor...
onun da akli fikri kazdadır
şimdi... gökyüzünde angut
kazını arıyor...

İsmail de, anasının
yardımıyla pencerede,
avlude Angut kazını
bekliyor.

«Ana.»

«Söyle anam.»

«Kuş gelmiyecek mi
ana?»

«Gelecek anam...»

«Gelmiyor ama... bak,
ben hasta oldum, yine
gelmiyor...»

«Gelecek oğlum.»

«Ben çok seviyorum
onu... çok güzel; bir
görsen...»

Ve günler geçiyor yine...

Baba nergis toplarken
birinin koştuğunu,
bağırdığını görüyor...
Telaşı korkutuyor
babayı... herşeyi unutup
koşuyor...

Köye vardığında, evin
önünde toplanmış
insanları görüyor...
Ağlayan kadınlar vardır...
Boğazında düğümleniyor
birşeyler... Karısı onu
görünce hıçkırarak
ağlıyor... İsmail'in üstüne
beyaz çizgili bir çarşaf
örtmüşler. Köylüler,
büyük bir anlayış ve
şefkatle bakmaktadırlar
babaya...

Köylüler mezar
kazıyorlar...

İsmail'i kucakta
götürüyorlar mezara... O
zaman köylünün içini
sızlatan birşey oluyor...
Kaz... Angut kazı
geçiyor... Baba, oğlunun
acısını daha derinden
yaşıyor...

Ve angut kazı,
herzaman konduğu yere
konuyor...

21 Ekim 1973

Şeftali çekirdeğine inan kendi gücüne güven

Küçük çocuk, seftali çekirdeğini dişiyle kırmak için zorlanıyordu.

Babası ona dedi ki:

«Oğlum!.. Seftali çekirdeğini dişinle kıramazsın!»

Çocuk, seftali çekirdeğini dişiyle yeniden zorladı. Seftali çekirdeğinin traktör lastiklerini anımsatan pütürlü sert kabuğu dişlerinin yüzeyini eriterek çıkırdattı... elini acıyan dişine götürdü çocuk. Dişi sallanıyordu.

«Oğlum» dedi babası yeniden. «Seftalinin çekirdeği serttir, yazık edersin dişlerine.»

Çocuk inat ediyordu. İlle kıracaktı bu sert çekirdeği. Yere koydu ve ayakkabısının topuğuyla üzerine bastırdı. Kırılmıyordu çekirdek.

«Sen inatçıysan, ben senden daha inatçıyım» dedi çocuk.

Bu kez bir taş aldı eline; taşla kırmayı denedi. Her vuruşta bir yana fırlıyordu çekirdek.

«Seftali çekirdeği çok serttir oğlum» dedi babası. «O küçük taşla kıramazsın!»

Çocuk öfkeyle çekirdeği tekmeledi. Çekirdek, tulumbanın yanındaki toprağa düştü. Çocuk öfkeyle bastı üzerine, iyice toprağa gömdü.

Aradan günler geçti. Çocuk seftali çekirdeğini unutmuştu. Gecekondu mahallesinin çocuklarıyla oynuyordu. Babası çağırdı onu.

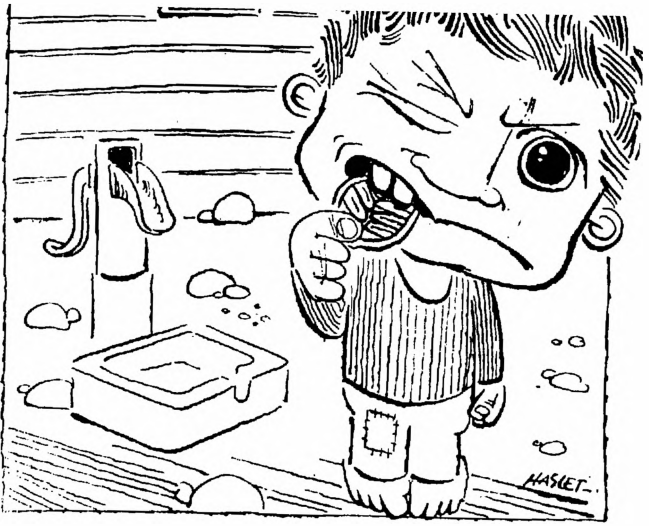
«Bu ne oğlum?» dedi.

Çocuk babasının parmağıyla gösterdiği yana baktı. Küçük, iki yeşil yapraklı bir ot gördü.

«Ot» dedi.

«Ot değil» dedi baba. «Dişlerinle ve taşla kıramadığın seftali çekirdeğinden çıkan seftali ağacının fidanı.»

Çocuk, inatçı sert çekirdeği anımsadı. Dişiyle kıramadığı, taşla kıramadığı, tekmeyle

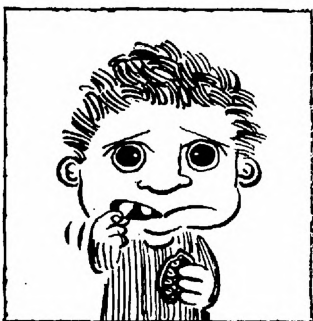
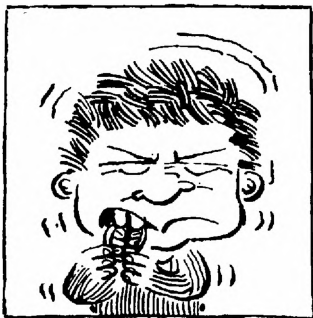
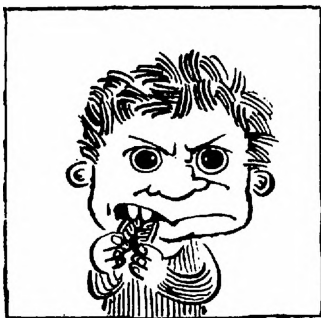

kıramadığı çekirdek
fidana dönüşmüştü işte. Bu
fidan büyüyecek ve ağaç
olacaktı; çiçek açacaktı...
şeftali verecekti. Şaşırdı...

Babası ona dedi ki:

«Oğlum... ne zaman,

hangi koşullarda olursan
ol, dara düştüğünde şeftali
çekirdeğini anımsa. Dışınla
kıramadın o çekirdeği,
taşla kıramadın. Ama
uygun toprağa düşen
çekirdek, günü gelince o

sert kabuğu parçalar,
toprağı deler ve yeşerir.

Nedir o çekirdeğe bu
gücü veren, güzel oğlum?

Cekirdek, kabuğunu
parçalayan gücü kendi
içindeki çelişmelerden
alır oğlum. Her şey kendi
içinde zıtlarını taşır. Her
şey kendi içinde, kendini
değiştirecek,
başkalaştıracak özü taşır.▪

Çocuk dikkatle babasını
dinliyordu.

Baba gülerek dedi ki:
«Şeftali çekirdeğine inan
Kendi gücüne güven!..»

İki yumurta

Dokuma işçisi İbrahim işten döndü. Karısı Ayşe sevinçli bir tavırla dedi ki:

«Gözün aydın... Sana bir müjdem var. Oğlumuz kavga etmiş... Bir gözünü şişirmişler.»

İbrahim'in hoşuna gitti bu haber.

«Kimle etmiş?» dedi sevincini gizlemeden.

«Bilmiyorum... bir türlü söyletemedim... ağzı çok sıkı, belki sana söyler.»

Tek çocuklarıydı Haydar; yedi yaşlarındaydı. Bu yıl başlamıştı okula. İbrahim, hem sevinci, hem de üzüntüyü... yeni, buruk, mutluluk yayan bir bileşimle aynı anda yaşadı.

«Keşke baban sağ olsaydı ne çok sevinirdi» dedi Ayşe.

Oğlu ilk kez kavga ediyordu. Üstelik ağzı da sıkıydı demek.

Haydar'ın doğduğu günü anımsıyordu İbrahim...

«İslanıyorum, su geliyor» demişti karısı; sabaha karşıydı, ebe çağırmaya koşmuştu. Zaman ne çabuk geçiyor... yedi yıl değil sanki, sanki dün... «Gözün aydın İbrahim, bir oğlun oldu» demişlerdi. Buruşuk bir

yüz, yumuk gözler... Babası ne çok mutluydu o gün... sevinçten ağlıyordu. «Sen de doğduğunda böyleydin İbrahimim» demişti yaşlı, titrek sesiyle. Acı acı gülümsemişti sonra. «Evladı olmayan evlat sevgisi nedir, anlamaz» demişti. İbrahim, babasının sağ olmasını ne çok istiyordu şimdi.

Haydar'ın bir gözü morarmıştı... yüzünü kaçıyordu babasından.

«Gözüne ne oldu oğlum?» dedi.

«Bir şey olmadı» dedi çocuk.

«Adamın gözü durup dururken şişer mi babam?»

Haydar yanıtız bakıyordu.

«Kimle kavga ettin?» Yine yanıt yok.

«Gözün morarmış» dedi. «Bak üstelik yüzün de sıyrıklar içinde. Hani birbirimize hiç yalan söylemeyecektik?»

Baba oğlunu kucakladı, havaya kaldırdı. Sevgisi, sevecenliği kabarmıştı iyice. Sarıldı oğluna.

«Kır babanın kemiklerini bakalım. Kır iyice!»

Oğlunun sıkı sıkıya sarılmasını istediği

zamanlar hep böyle derdi.

Haydar dişlerini sıkarak bütün gücüyle sarıldı babasına. İbrahim de daha sıcak, daha içten bastırdı oğlunu bağrına.

«Anlaşılan, gözüne vuran çocuk senden çok büyük... kim olduğunu söylemeyecek misin babana?»

«Ben de onun kafasını

kıracağım» dedi çocuk; gözleri dolarak.

«Kimin kafasını kıracaksın?»

«Ali Rıza'nın...»

«O mu vurdu gözüne?»

«O vurdu.»

Aynı fabrikada çalıştıkları İsmail'in ortanca oğluydu Ali Rıza. O da bu yıl başlamıştı okula. Kayıtlarını birlikte yaptırmışlardı.

İbrahim, yıllar
öncesini... babasının tütün
kokulu yanağını...
çocukluk günlerini
hüzünle anımsıyordu.
Oğlunun ince yüzünü,
acılı gözlerini dolduran

duyguları duyarlıkla
kavırıyordu.

«Onu döv baba» dedi
çocuk. «O benim gözümü
şişirdi, sen de onun
kafasını kır!»

Baba oğlunu sevecen,
sıcak... sardı yeniden...

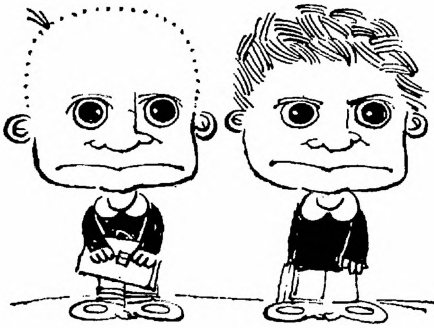

yanasını yanağına bastırdı. Kerevete oturdu oğlunu kucağından indirmeden.

«Şimdi beni iyi dinle güzel oğlum» dedi. «Bir zamanlar ben de çocuktum. Beş-altı yaşlarında ya vardım ya yoktum. Köyde oturuyorduk o zamanlar. Bir gün, ben yaşlarda bir çocukla köküş* oynarken, nedenini şimdi hatırlayamıyorum, kavga ettik. Çocuğun elinde o an, bak bunu iyi hatırlıyorum, erik dalından bir köküş

vardı, bir vuruşta kafamı kırdı. Kırdı ve kaçtı. Ben ağlaya ağlaya eve gittim. Amacım neydi biliyor musun? O çocuğu babama şikayet etmekte; çocuğu iyice dövsün diye. Neyse, babam kafamın kanlar içinde olduğunu görünce, telaşla koştu önce, anam da koştu, kafama baktılar. «Kim kırdıysa iyi kırmamış. Bir şey yok» dedi anam, bir bezle kanları silip kafamı sararken, ben olanı biteni biraz da abartarak anlattım. Hem ağlıyorum, hem de anlatıyorum. Babam kaşlarını çatı, «Ben şimdi gösteririm o delleğe» dedi. «Benim oğlumu nasıl döverlermiş» diye söylendi. Anama da, «avrat, sen ocağı yak, tavayı hazırla, ben hemen şimdi gelirim» dedi ve gitti. Anam beni bıraktı telaşla ocağı hazırlamaya koyuldu. O zaman gaz ccağı, tüp gaz falan yoktu bizim köyde. Evlerin önünde çamurdan yapma ocaklar vardı. Şimdi, babam o kızgınlıkla çocuğu aramaya gittiğine göre, çocuğu vakalayacaktı. Yakalayınca ne yapacaktı, bir güzel dövecekti. Belki diyordum kafasını da

kıracaktı; böyle diyordum o günkü kafamla. Anam da ocağı yaktığına, tavayı hazırladığına göre, tamam diyordum, babam çocuğu d vecek, kafasını da kıracak... sonra eve getirecekti. Anam da cocuğun ellerini, kafamı kıran ellerini tavaya sokup bir güzel yakacaktı. Böyle değilse niye yaktı ki ocağı diyordum. Bu ara, kafamı kıran çocuğun feryadını duydum. Tamam

diyordum, tamam, babam dövüyor oğlanı. Sevinçle avlumuzun önüne çıktım, gördüm ki, babam, o koca adam, d  m   çocuğun peşine «kaçma lan, kaçma bir şey yapmayacağım» diyor,  ocuk kaçıyor, babam kovalıyor. Derken babam yakaladı çocuğu. Ben ha vurdu ha vuracak diye beklerken, baktım ki babam çocuğu  apur  apur öpüyor, havalara atıp kapıyor...

Şaşırmıştım. Anama baktım. O ne! O da gülmüyor mu... Üstelik sevinçli. Türkü söyleyerek ocağın üzerine tava koyuyordu, yağ koyuyordu. Acaba çocuğu tavaya mı atacaktı anam derken, türkü söylemesine anlam veremiyordum. Belki de çocuğu ürkütmemek için böyle davranıyorlardı. Evet diyordum şeytanca, çocuğu ürkütmemek için babam onu öpüyor, seviyor... anam da türkü söylüyor. Babam çocuğu eve getirirken, anam koştu bu sefer, tava ocakta, çocuğu kaptı babamın kucağından, başladı şapur, şupur öpmeye... Bir de sözler... «Vay senin kafa kıran ellerine kurban olayım...» vay falan filan. Sözün kısası oğlum, ben çocuğu dövecekler tavaya atacaklar filan derken, tavaya iki yumurta kırdı anam, yufka ekmek getirdi, kuru incir getirdi; bir yanında anam, bir yanında babam çocuğu oturtular yumurtanın başına. Çocuk da ben de iyice şaşırmıştık. Başladım ben ağlamaya. Dedim ki, «Hem benim kafamı kırsın, hem de ona yumurta yedirin hal... ben

de yumurta isterim, kuru incir isterim.» Babam beni kucağına aldı, dedi ki: «Bak oğlum, bu çocuk senin düşmanın değil ki, arkadaşın. O da bizim gibi bir baldırı cılbağın oğlu. Oyun içinde böyle şeyler olur. Sonra bizim bir adağımız vardı. Ananla dedik ki sen doğduğunda, oğlumuz yaşarsa, büyürse kavga ederse, böyle bir gün görürsek, her kim ki onun kafasını kırar, ona iki yumurta yedirelim, dedik. Çok şükür yaradana ki bize bu günü gösterdi. Sen büyüdün oğlum. Kavga edecek çağa değdin...» Babam bana böyle dediydi işte. Şimdi babamın söylediklerini daha iyi anlıyorum Haydarım. Şimdi anlıyorum ki, sen de büyüdün oğlum. Bak, kavga edecek çağa geldin. Bir ana baba için ne güzel bir şeydir bu, bilsen... Sen de bir gün çocuk sahibi olacaksın, baba olacaksın, sen de benim gibi o zaman belki daha iyi anlayacaksın.

Ali Rıza senin arkadaşın oğlum. O da senin gibi bir işçinin çocuğu; İsmail'in oğlu. İsmail benim arkadaşım, Ali Rıza da senin arkadaşın. Şimdi gidip İsmail'e sorsak,

desek ki, yahu İsmail, söyle bize: Bizim Haydar'ı mı çok seven yoksa oğlun Ali Rıza'yı mı? Eminim ki, en az oğlu Ali Rıza kadar sever seni İsmail. Ben de Ali Rıza'yı en az senin

kadar severim aslan oğlum. Sizler, böyle ufak tefek şeylerle birbirinize kin tutmamalısınız, sizler dost olmalısınız.»

«Ama o benim gözüme vurdu baba.»

«Vursun babam... n'olur... geçer...»

Ayşe seslendi:

«İbrahim» dedi «gördün mü, İsmailler geliyor.»

İbrahim doğruldu.

Pencereden, kucığında küçük çocuğuyla İsmail'in karısının ve Ali Rıza'nın geldiklerini gördü. Ali Rıza'nın çekingenliğini uzaktan seçebiliyordu İbrahim. İsmail gülüyordu.

İbrahim, acılı bir duyarlılıkla babasını anımsıyordu. Sağ olsaydı babası, torununun kavgaya ettiğini görseydi.

Karısına seslendi:

«Ayşe!» dedi. «Ocağı yak! iki yumurta kır tavaya.»

* KÖKÜÇ, Ucu sivriltilmiş, 30-35 cm. uzunluğunda, avucun kavrayacağı kalınlıkta, sopa biçiminde ince dallardan kesilmiş bir oyun aracı. Bu oyun, daha çok köylerde, kışın çocukların ve gençlerin oynadığı bir oyun idi. Köküç, toprağa fırlatılarak saplanır. Diğer oyuncular, köküçlerini, daha önce saplanan köküçleri devirmek amacıyla, toprağa saplarlar.

Küçük rahatsızlıklar birikir büyük hastalıklar olur.

Çocuk dedi ki:

«Ben doktora gitmem.»
«Niye?» dedi babası.
«İğneden korkuyorum»
dedi çocuk.

Annesi kızdı ona.

«İğneden korkarsan
hastalıktan da
kurtulamazsın...» dedi.
«Ben doktora gitmem»

dedi çocuk.

Babası dedi ki:

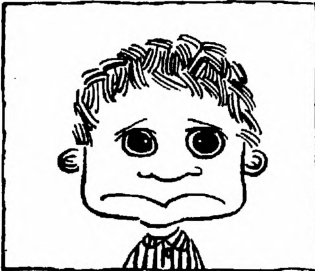
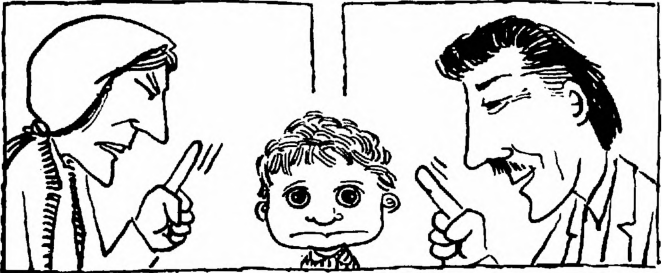
«Bak güzel oğlum. Beni can kulağıyla dinle. Sen hastasın. Hastalıktan kurtulman için doktorun sana bakması, hastalığını bilmesi gerek. Bize yol göstermesi gerek. İlaç yazması gerek.»

«Ben ilaç içmem» dedi çocuk. «İlaç acı.»

«Öyleyse geber» dedi annesi.

Baba devam etti.

«Bazı insanlar vardır oğlum; kocaman adamdırlar. Onlar da doktora gitmekten korkarlar. Tıpkı senin gibi. Onlar, hasta olduklarını bilirler, fakat doktorun hastalığın adını söylemesinden korkarlar. Hastalıkla birarada yaşamaktan korkmazlar, hastalığın

adından, hastalıklarının
adını bilmekten
korkarlar. Oysa
korkmamız gereken
doktor değil, iğne değil,
ilacın acısı değil,
hastalığın adı değil,
hastalığın kendisidir
oğlum. Hastalığı
bilmezsek hastalık bizi
yer bitirir, hastalığı
bilirsek biz onu yer
bitiririz.»

«Ben hastalığı yiyip
bitiremem» dedi çocuk.

Babası güldü.

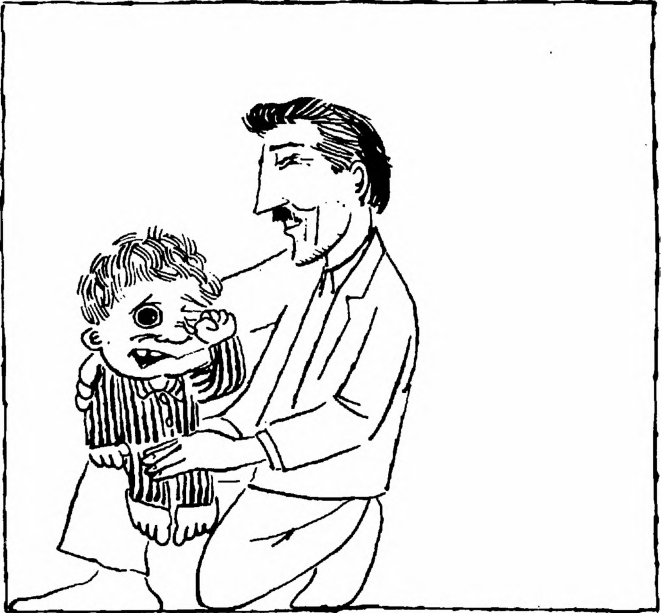
«Hastalığı yeneriz»
dedi.

«Ben ilaç içmem» dedi
çocuk. «İğne de istemem.
Hastalığı da yenmek
istemem.»

Babası avcunu çocuğun
alınına bastırdı.

«Ateşler içindesin» dedi.

«İlaç içmem» dedi çocuk.

«Dert iç» dedi annesi.

«Bak güzel oğlum» dedi baba. «İnat etme. İnatçılık kötü bir şeydir. Doktora gitmezsek hastalığın ilerler, önünü almakta gecikirsek ölürsün. Hastalığın şimdi önemsiz görülebilir, ama her büyük şey başlangıcında küçüktür, günden güne büyür gelişir. Küçük dereler çaylar olmazsa büyük ırmaklar olmaz, büyük ırmaklar olmazsa büyük denizler olmaz... küçük çocuklar büyür büyük adam olurlar... küçük rahatsızlıklar birikir büyük hastalıklar olur... küçük yalanlar birikir büyük yalanlara yol açar... küçük hatalar birikir büyük hatalar doğurur...»

«Ben doktora gitmem. Ben erik isterim.»

«Bu kış günü erik olur mu oğlum?»

«Doktora gidersen sana erik alırsın» dedi anne.

«Erik de istemem... doktora da gitmem...» dedi çocuk.

Baba dedi ki:

«İğnenin acısı, ilacın acısı geçicidir oğlum. Bir anlık acıları göze almazsak sürekli acılardan kurtulamayız. Cesur olmalıyız... iğneden korkmak, hastalıktan yana olmaktır. İlaçtan korkmak hastalıktan yana olmaktır. İğne yemeyi göze alırsak korkuyu yeneriz. Korkuyu yenince hastalığı yeneriz... Söyle şimdi güzel oğlum, sen kendinden yana mısın, hastalıktan yana mısın?»

«Ben erikten yanayım» dedi çocuk.

Anne kızdı.

«Kabahat senin... şımartıyorsun çocuğu...» dedi. «Çene çalacağına, al kucığına götürelim. Ağlarsa ağlasın...»

Çocuk ağlamaya başladı.

«Ben doktora gitmem» dedi.

Baba dedi ki:

«Sus ağlama. Beni dinle. Sen küçük bir çocuksun. Annen ve ben büyüğüz. İstersek seni iki yandan tutup doktora

götürebiliriz. Direnmeye gücün yetmez. Senin yararına olan her şeyi sana zorla yaptırtmak hoş olmaz, değil mi? İsteğim o ki, sen bize inanasın... doktora gitmenin yararına inanasın ve kendi dileğinle doktora birlikte gidelim.»

«Gitmem» dedi çocuk.

Baba gülmekten kendini alamadı.

«Niye gülüyorsun?» dedi çocuk.

Baba dedi ki:

«Bazı insanlar vardır, onlar da senin doktordan korktuğun gibi devrimden korkarlar... yoksulluktan, baskıdan, zulümden inim inim inlerler, yine de kendilerini kurtaracak devrimden korkarlar... ona gülüyorum.»

«Devrim nedir?» dedi
çocuk.

Baba kısaca düşündü.

«Seni doktordan
korkmamaya
inandırabilirsem, seni
doktora götürmeyi

başarabilirsem, bu senin
için devrimdir.»

Çocuk yüksek sesle
ağlamaya başladı.

«Ben devrim istemem...
ben erik isterim...»
diyordu...

Mecburiyet çıkmazı

Babası bir noterde
odacıydı. Beş kişilik düş
kurar, iki kişilik iş
yapardı. Çok düşük bir
aylık alırdı. Bu parayla beş
nûfusa bakmak
zorundaydı. En çok

kullandığı söz şuydu:

«Angarya...»

Bir gün babasına, notere
gitti çocuk. Öğle
üzeriydi. Noter'in oğlu da
oradaydı; yemek yiyordu.
O da kendisi gibi on

yaşlarında bir çocuktı.
Fakat öyle bir havası
vardı ki, çocuktan çok
olgun bir adama benzerdi.
Bir çok davranışıyla
emekli bir yargıç olan
babasını anımsatırdı.

«Hilmi efendi» dedi
Noter'in oğlu, başını
yemekten kaldırmadan.
«su getir!..»

Babası su getirdi.

«Buyur» dedi.

«Lokmamı yutmadım
daha» dedi Noter'in oğlu.
«Lokmayı iyice
çiğnemedi yutmak
sindirime zararlıdır.»

Lokmasını iyice
çiğnedikten sonra, kağıt
peçeteyle ağzını sildi.
Suyu aldı, yarısını içti.

«Bardak temiz değil»
dedi. «Bardakları iyi yıka!»

Babasına tepeden
bakması, emirler vermesi
zoruna batıyordu
çocuğun.

Elini ve ağzını kağıt
peçeteyle sildi.

«Toplayabilirsin!..» dedi.

Babası, çocuğun
bıraktığı artıkları topladı.

Noter'in oğlu, pencere
camına konan bir sineği
parmağıyla gösterdi.

«Hilmi efendi» dedi, «o
sineği öldür!..»

Babası sineği öldürdü.
Çocuğun yemek yediği
masayı sildi, gitti.

İyice kızmıştı Noter'in
oğluna.

«Babama neden böyle
davranıyorsun?» dedi.

Noter'in oğlu tek
kelimeyle yetindi.

«Mecbur!..»

«Neden mecburmuş?»

Yine tek kelime.

«Mecbur!..»

«Neden?»

Babası gelmişti. Elinde
paspas vardı. Noter'in
oğlu ayağa kalktı, dedi ki:

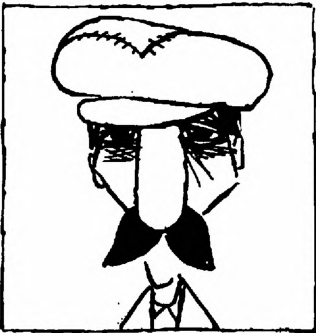
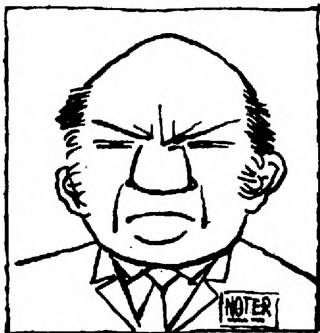
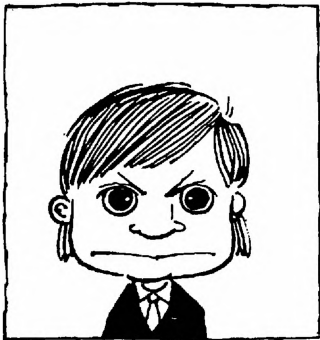
«Hilmi efendi paltomu

getir!..»

«Getirme baba» dedi
çocuk. «Kendisi alsın!»

«Baban mecbur» dedi
Noter'in oğlu.

Babası cevap vermeden
paltoyu getirdi, tuttu.
Noter'in oğlu büyük bir
memur ciddiyetiyle
giyindi. Kapıdan çıkarken
dedi ki:

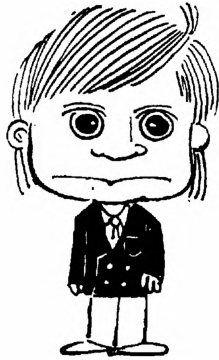

«Sen pis bir mahalle çocuğusun. Bir daha buraya gelme. Gelirsen babama söylerim.»

«Oğluma kızma küçük bey» dedi babası, ezilerek. «Sen onun abisi sayılırsın. Onun kusuruna bakma.»

«Oğluna iyi terbiye vermemişsin» dedi Noter'in oğlu.

Babasının ezikliği dokunuyordu çocuğa. Küçük bir çocuğun karşısında onu bükeneydi?

Noter'in oğlu gitmişti. Baba dedi ki: «İyi yapmadın oğlum. Ya Noter bey burda olsaydı!?»

«Niye mecbursun baba? Neden?»

Baba boynunu büktü. «Dediklerini yapmazsam, angaryalarını çekmezsem işten atarlar beni. İşsiz kalınca ne olacak? Aç susuz perişan olacağız. Biz mecburiyete mahkumuz oğlum.»

«Başka iş yok mu baba?»

«Başka işe girsem ne

değişir ki oğlum? Bunlar
birbirlerine benzerler. Ha
Ali hoca, ha hoca Ali.
Bunların sadece adları
değişik, dış görünüşleri
değişik, içleri aynı.»

Kalın kızgın bir ses
bağırıyordu.
«Hilmi efendi!..»

Baba yirmibeş kuruş
verdi oğluna.
«Sen eve git oğlum»
dedi.

Çocuk sokakta, içini
kaplayan acıyla yürürken
«mecbur»larla, «mecbur»
olmayanları kalabalıkta
seçmeye çalışıyordu.

**Yalan eken yalan biçer
Şaka eken kaka biçer**

Adını yazmasını öğrenmişti çocuk.

Babası çok sevindi.

«Vay namussuz herif vay!..» dedi. «Ne çabuk da öğrendi yazmasını!»

Babanın duyduğu sevinç çocuğu da sevindirmişti.

«Kapı»

«Sıra»

«Okul açıldı» yazdı özenerek.

«Bu kerhaneci çok zeki» dedi babası. «Adam olacak bu, aklım iyice kesti.»

Çocuk 1'den 10'a rakamları da yazdı.

Babanın sevincine diyecek yoktu.

«Vay eşşöluessek vay» dedi. «Bak hele!.. Rakamları da öğrenmiş!..»

Çocuk, yaptığı resimleri de gösterdi babasına. Basit, yalın çizgilerle evler, ağaçlar... ışınlarını sarı çizgilerle saçan, kaşlı gözlü güleç bir güneş...

«Dur, bir resim de ben çizeyim oğluma» dedi babası, heveslenerek.

Resim defterinin tam ortasına, yeşil kalemle bir ağaç çizdi; yaprakladı... kırmızı, sarı kalemlerle çiçekledi... dallarına mor, turuncu, kırmızı ibikli kuşlar yerleştirdi.

«Ne ağacı bu baba?»

«Ne ağacı olacak, ağaç işte!..»

«Peki bu horozlar niye çıkmış ağaca?»

«Horoz mu? Ne horozu? Bunlar horoz değil, kuş.»

«Kuş mu? Ne kuşları, bu kuşlar?»

Baba kuşlara isim bulamıyordu.

Araya annesi girdi.

«Bunlar babanın kuşları oğlum» dedi.

Gülüştüler.

Babanın resimleri, ne biçim, ne de renkleme açısından çocuk resimlerinden pek farklı değildi.

...

Günlerden bir gün, okula giderken bir olaya tanık oldu çocuk.

Kadınli erkekli bir kalabalık toplanmıştı.

Çıplak ayaklı bir çocuk ağlıyordu.

Bir bıçak bileyicisi ile picamalı şişman bir adam yüksek sesle tartışıyorlardı.

«Almıyorum ulan sözümü... almıyorum işte!.. Tekrar ediyorum... Sen namussuz herifin birisin!» diyordu şişman adam.

Bileyici öfke içindeydi,
bembeyazdı yüzü,
titriyordu.

«Sözünü geri al»
diyordu.

«Almıyorum!»

«Ben namussuz değilim,
ekmeğimi alnımın teriyle
kazanıyorum... namussuz
denecek biri varsa, o da

sensin!»

Picamalı adam köpürdü,
üstüne yürüdü
bileyicinin. Arava girenler
engellediler onu.

Şişman adam elini
kolunu sallayarak
konuşuyordu.

«Ulan eşşolueşşek!»
diyordu. «Ben kimim, sen
beni biliyor musun?»

«Kim olursan ol... Bana
namussuz diyemezsin...
Namussuz da sensin,
eşşolueşşek de sensin!..»

Araya girenlerin
«yapmayın», «etmeyin»,
«ayıptır» demeleri
kayışmalarını önleyemedi.

Bileyici bilemek üzere
aldığı paslı bir makası,
ansızın, beklenmedik bir
ataklıkla picamalı
adamın karnına soktu.
Kanlar içinde kalıverdi

picamalı adam.

Çocuk şaşırmıştı.

Korkuyla uzaklaştı ordan

Okula doğru koşarken
düşünüyordu.

Bileyici neden vurmuştu
adamı?

«Namussuz» «ulan»
«eşsolueşsek» sözleri için
mi?

Bu sözler bu denli
kötüyse, babası neden
sık sık «namussuz herif»
«hergele» «kerhaneci»
«eşsolueşsek» «eşsek
sıpası» gibi sözler
ediyordu kendine?

Sorulara açık, doyurucu
cevaplar bulamıyordu
kafasında.

Merakını yenemedi
çocuk. Ders sırasında
parmağını kaldırdı.

«Öğretmenim» dedi.

«Ne var?» dedi
öğretmen.

Çocuk ayağa kalktı.

«Öğretmenim» dedi.

«Kerhaneci ne demek?»

Öğrenciler gülüştüler.

Öğretmen hiç
beklemediği bu soru
karşısında durakladı.
Açıklayıp açıklamamakta
kararsızdı.

«Niye sordun?» dedi.

«Babam» dedi çocuk,
«babam sık sık 'kerhaneci
diyor bana.»

Çocuklar gülüştüler
yine.

Öğretmen de güldü.

«Baban seni sevdiği için
öyle söylüyor» dedi
çocuğa.

«Namussuz ne demek
peki?»

«Bunu da mı baban
söylüyor?»

«Evet!»

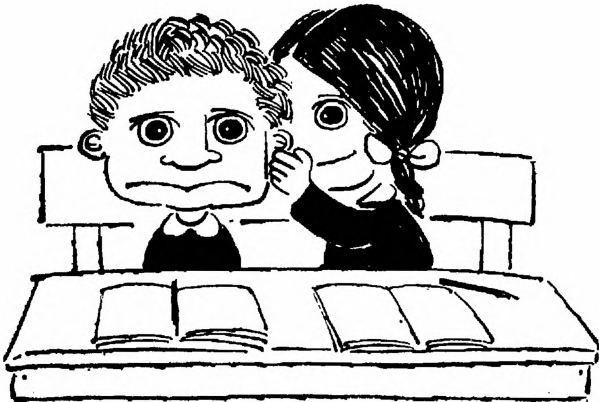
«Şaka» dedi öğretmen.

«Şaka. Anlaşılan baban
pek çok seviyor seni.»

Çocuk isteksiz oturdu.

Sıra arkadaşı kulağına
fısıldadı çocuğun:

«Namussuz kerhaneci!»

Küçük şeylere kanma Güler yüze aldanma

Çocuk dedi ki:

«Baba, beni de götür
davıma.»

Dayısı cezaevindeydi.

«Olur» dedi babası.

Annesi, dayısının
sevdiği yemeklerden
hazırlamıştı. Temiz
çamaşırlarını, çiçekli,
naylon bir torbaya
koymuştu.

«Dayına sen ne
götüreceksin?» dedi
annesi.

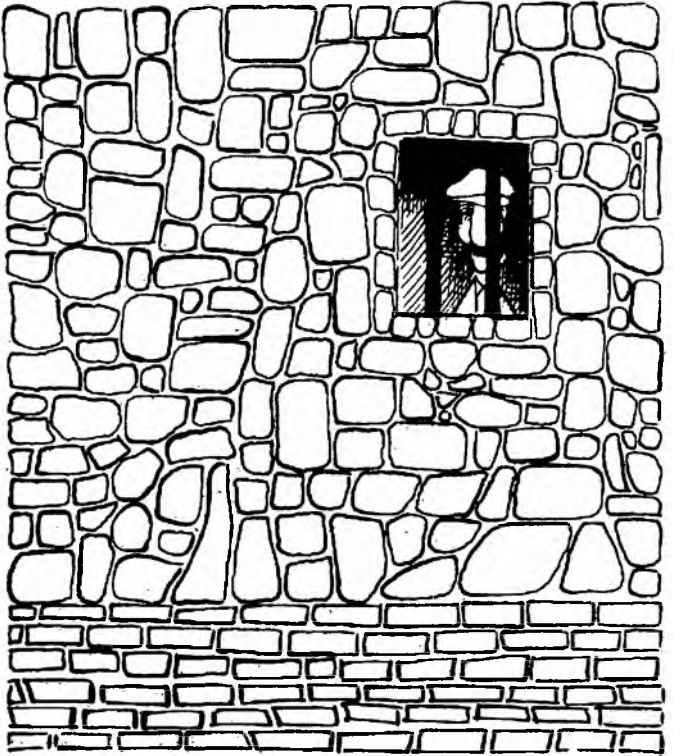
«Kuru üzüm
götürürüm» dedi çocuk.

Baba oğul, cezaevinin
yolunu tuttular. Kuru
üzüm, leblebi, sigara,
meyve ve biraz da sebze
aldılar.

«Dayım maydanos
sever» dedi çocuk.

Maydanos da aldılar.

Cezaevinin önü çok
kalabalıktı. Görüş sırası
almak için bekleyen
insanların kuyruğuna
takıldılar. Çocuk ilk kez
geliyordu cezaevine.
Herşeye şaşırarak
bakıyordu. Herşey yeni

ve deęiřikti onun için.

Görüşten yeni çıkan bir tanıdık, babasına dedi ki:

«Senin Rıza'yı gördüm.

Bir ayakkabı istiyor.

Görürsen söyle», dedi.

«Kırkiki numara

olacakmış.»

Rıza, dayısı idi.

Baba oğluna dedi ki:

«Oğlum, sen şurada otur. Eşyalarımıza gözkuлак ol. Ben dayına bir ayakkabı alıp geleyim.»

Çocuk, babasının gösterdiği yere oturdu.

«Dikkat et» dedi babası.

«Sakın eşyalarımızı
çaldırma.»

«Çaldırmam» dedi
çocuk.

Baba gitti.

Cocuk, eşyaların heran
çalınabileceği endişesiyle,
tedirgin ve kuşkulu
beklemeye koyuldu. Bir
elini çamaşır torbasının,
bir elini de sebze meyve
paketlerinin üzerine
koymuştu. İlk kez
kendisine bir sorumluluk
verilmiş olmasının
hevecanını yaşıyordu.
Gözünü dört açmış,
herkesi kuşkuyla
izliyordu. Çevresindeki
insanlardan biri, eşyaları
çalabilirdi. Baba
«çaldırma» demişti.
Demek ki, eşyaları
çalacak birileri olabilirdi
kalabalığın içinde. Kimdi
bu? İşte o belli değildi...

Yaşlı, güleç yüzlü bir
adam yaklaştı çocuğa.

«Sen kimi bekliyorsun
çocuk?» dedi.

«Babamı bekliyorum»
dedi çocuk.

«Sen kimin oğlusun?»

«Ben Yusuf'un
oğluyum.»

«Bizim Yusuf'un
demek... peki baban
nerde? Ben de onu
bekliyordum.»

«Babam dayıma
ayakkabı almaya gitti.
Ben eşyaları bekliyorum.»

«Aman dikkat et,
kimseve çaldırma» dedi
adam.

«Onun için bekliyorum
ya... bak, bir elim bu
torbada, bir elim de bu
torbada.»

«Aferim... aferim
sana... böyle cin gibi ol
işte...»

«Bu dayımın eşyaları.
Sen Rıza dayımı da bilin
mi?»

«Bilmez olur muyum?
Bizim Rıza değil mi?»

Çocuk gülerek başını
salladı.

«Rıza dayını da çok iyi
tanırım» dedi adam,
sevgiyle çocuğun
saçlarını okşadı, yanına
oturdu.

«Sen de mi Rıza dayımı
görmeve geldin?» dedi
çocuk.

«Evet» dedi adam.

«Bana haber göndermiş,
ben de geldim.»

«Senin de oğlun var
mı?» dedi çocuk.

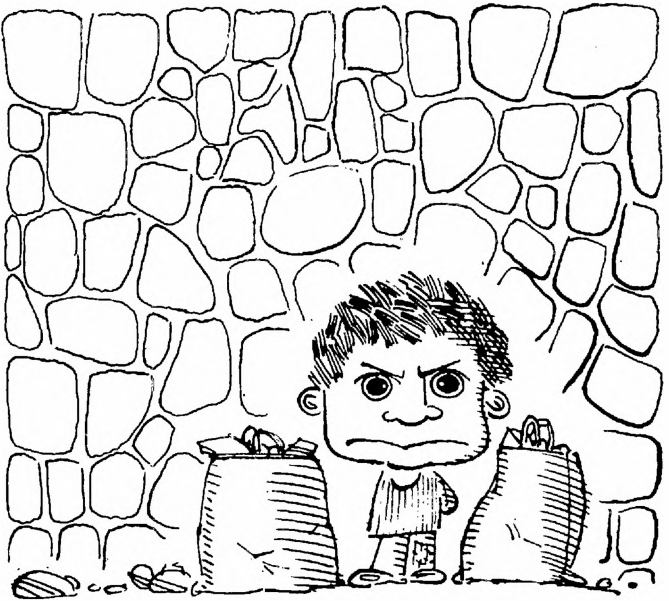
«Var» dedi adam. «Hem
de beş tane. Üstelik benim
oğullarımın çocukları da
var.»

«Benim iki dişim düştü»
dedi çocuk.

«Bakiyim» dedi adam.
Çocuk ağzını açtı.

«Cok güzel» dedi adam.
«Bak, benim de üç dişim
düştü»

Ağzını açtı, çocuğa

düşmüş dişlerinin yerini gösterdi.

Adam torbaları yokladı.

«Neler aldınız dayına?»

«Herşey aldık. Dayım maydanos sever.

Maydanos da aldık.»

«Bilirim» dedi adam.

«Maydanos ve dondurma onun en çok sevdiği iki şeydir. Dondurma da aldınız mı?»

«Almadık» dedi çocuk.

«Babam gelsin, dondurma da alalım.»

«Bak, işte bu olmadı»

dedi adam. «Dayın

dondurmayı çok sever.

Dondurma da alalım.»

«Ben de dondurma severim» dedi çocuk.

Adam para çıkardı.

«Öyleyse, hem sana, hem de dayına dondurma alalım. Bir sana, bir dayına, bir bana, bir de babana... dört külah dondurma al.»

Bisikletiyle dondurma satan bevaz önlüklü bir

dondurmayıcı gösterdi
yaşlı adam.

Çocuk, adamın uzattığı
beş lirayı aldı,
dondurmacıya doğru
koştı.

Dondurmaları alıp
döndüğünde, adam yoktu.
Eşyalar da yoktu... çocuk
ağlamaya başladı.

Baba, oğlunu, elinde
erimiş dondurmalar,

ağlıyor buldu.

«N'oldu?» dedi. «Neden ağlıyorsun?»

Çocuk durumu anlattı.

Baba, telaşla sağı solu arandı. Adam kayıplara karışmıştı bile.

«Ağlama» dedi babası.

«Ağlama... n'apalım... canın sağolsun.»

Görüş sırasında, durumu öğrenen Rıza dayısı ona dedi ki:

«Balıkları nasıl avlarlar, bilin mi yeğenim?»

«Bilmem» dedi çocuk.

Dayısı güldü.

Dedi ki:

«Oltanın ucuna, iğneye bir solucan takarlar. Ya da küçük bir balık. İğneyi, böyle bir yiyecek ile iyice gizlerler. Avanak balık gelir, solucan, ya da

küçük balığı yutmak isterken, hooop, iğneyi de beraber yutar... sonra takılır kalır oltaya.

Çırpınır, ama ne çare ki yutmuştur iğneyi bir kere. Demek ki, sen de her zaman şunu düşüneceksin:

Tanımadığın bir adam, sana birşeyler verirken düşüneceksin. Diyeceksin ki, acaba bu adam neden bu şeyleri bana veriyor? Ne çıkarı var, diyeceksin. Avanak balık gibi, yiyecek ile gizlenmiş iğneyi yutmamak için, sunulan şeylerin neleri gizlediğine dikkat edeceksin? Küçük şeylere kanarsan, büyük şeyleri kaybedersin. Bu dünyada, kimse kimseye, bir çıkarı olmadan birşey vermez güzel yeğenim.»

Düşmanlarını aklından çıkartan dostlarının yolunu bulamaz

Cocuk, babasını izliyordu.

Baba, yırtılmamasına özen göstererek, bir resmi duvardan söküyordu. Resimdeki adamın madalyaları vardı. Yüzünün etleri sarkmış, gözaltıları torbalaşmıştı. Bir gazeteden kesildiği belliydi.

Baba, söktüğü resmin arkasına biraz diş macunu sürdü ve diğer resimlerin yanına yapıştırdı. Duvar çeşitli resimlerle doluydu. Bu resimlerin arasında dedesinin, amcalarının babasının grevlerde çekilmiş işçi resimleri, halk kitlelerini yürüyüş halinde gösteren resimler de vardı.

Duvarın bir yanında da, bazı devlet ve parti başkanlarının, ünlü film yıldızlarının çeşitli büyüklükte ve değişik görünümdeki resimleri vardı.

«Ben bu adamı tanıyorum» dedi çocuk, güler yüzlü bir adamı gösterdi. Bazı devlet ve parti başkanlarının resimlerini gazetelerde,

televizyonlarda göre göre tanımıştı.

«Bu Carter, değil mi baba?»

«Eyet oğlum, Carter, bu...»

Babası, duyardan söktüğü yeni resmi Carter'in yanına yapıştırmıştı.

Cocuk, öteden beri dikkatini çeken bir resmi gösterdi.

«Baba, bu adam kim? Kolundaki işaret ne demektir?»

Baba dedi ki:

«Bu adamı iyi tanı oğlum. Bu adam, milyonlarca insanın kanına girmiş bir canidir. Bu adamın adı Hitler'dir. Kolundaki işaret de, faşizmin sembolü olan gamalı haçtır.»

«Bu itler bizim neyimiz olur ki?»

«İtler değil, Hitler!.. Hitler!..»

«Hitler bizim neyimiz olur ki baba?»

Baba dedi ki:

«Hitler ve onun gibi düşünenler, hem bizim, hem de bütün dünya halklarının düşmanlarıdır oğlum.»

Çocuk şaşırmıştı.

Dedi ki:

«İyi ama baba, madem ki bu adam bizim düşmanımız, o halde niye resmini duvarımıza astın? Hergün yüzüne bakıyoruz... oldu mu ya?»

Baba dedi ki:

«Bak güzel oğlum, bu duvardaki bütün yazılara ve resimlere iyi bak. Bu resimlerin içinde, bizim hem dostlarımız vardır, hem de düşmanlarımız. Dikkat edersen, bu tarafa yapıştırdığım resimlerin kimlerden yana olduğunu anlayacaksın. Bak, bu tarafta, senin, dedenin, amcalarının, bizim grevde

çekilmiş işçi arkadaşlarımızın resimleri var. Bak bunlar da Kürt köylüleri... Bunlar da köylü kardeşlerimizin, öğrenci kardeşlerimizin resimleri. Bunlar, ölen devrimci kardeşlerimizin resimleri. Bunlar Afrikanın yiğit halklarının silahlı resimleri. Bunlar bizim dostlarımızdır. Bak, bu tarafta ne görüyorsun: Bu tarafta da, ünlü yıldızlar, baldır bacaklı kızlar, bazı parti ve devlet başkanlarının resimleri... bak bu adama, Viyetnamlı bir gerillanın kafasına kurşun sıkıyor... Bu resim Hitler'in resmi, bu Mussolini'nin resmi... Bunlar da bazı devletlerin paralarının resmi...»

Çocuk, duvarın bir yanını göstererek dedi ki:

«Yani bütün bunlar bizim düşmanlarımız mı baba?»

«Bunlar bizim kanımızı emenlerdir oğlum. Bir ozanımızın dediği gibi, bunlar engerek yılanlarıdır, çıyanlardır, oğlum.»

«O zaman niye asıyoruz onların resimlerini baba. Yırtalım; hatta yakalım hepsini. Yalnız dostlarımızın,

sevdiklerimizin resimleri asılı kalsın.»

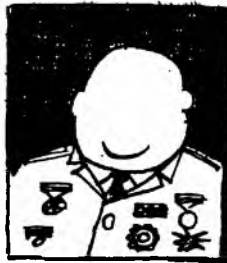
Baba, şevkatle oğlunun saçlarını okşadı.

Dedi ki:

«Biz düşmanlarımızın resimlerini sevdiğimizden değil, aklımızdan çıkmasınlar diye karşımıza asıyoruz. Düşmanını aklından çıkartan dostlarının yolunu bulamaz, bunu iyi belle. Ben, bunları sevdiğimden değil, aklımdan çıkmasınlar diye, bunları biran için bile olsa unutmayayım diye karşıma asıyorum. Sabahları işe giderken bu resimlere bakıyorum. Bu

resimler bana diyor ki, «ey koca Abdullah, işte senin gerçek düşmanların bunlardır. Etin fiyatını yükselmiş görürsen kasaba kızma, ekmeğin fiyatını yükselmiş görürsen fırıncıya kızma, bir arkadaşınla kavga etsen bile asıl düşmanları aklından çıkarma ki, kimlerin gerçek düşman, nelerin geçici kırıklıklar olduğunu anlayasın.» İşte fakir fukarayı bir parça ekmek için, bir parça aş için birbirlerine düşman edenler asıl bunlardır oğlum. Sen de, mahallede, okulda, çocuklarla oynarken, onlarla kavga

edebilirsin, aranız açılabilir. Sen de bileceksin ki, o çocuklar senin gerçek düşmanların değildir. Sizleri kavga ettirenler de bunlardır. Bu karıların güzelliklerine, bu artislerin fiyakalı bakışlarına, bu devlet ve parti başkanlarının güler

yüzlerine aldanma sakın...»

Çocuk, babasının söylediği şeyleri pek anlamamıştı. Kafasının içinde yeni yeni biçimlenen düşünceler gelişiyordu.

Sordu:

«Peki. son yapıştırdığın

bu madalyalı adam kim?
Neden eskiden burdayken,
şimdi söküp buraya
taktın?»

«O da düşmanımız.»

«Ama yerini yeni
değiştirdin. Eskiden bu
tarafta, dostlarımız
dediğin tarafa
duruyordu.»

«İnsanlar sürekli
değişirler oğlum. Herşey
gibi, insanlar da sürekli
değişirler. Ben de, bugüne
dek, o adamı dostlarımız
arasında biliyordum.
Fakat sonra öğrendim ki
baş düşmanlarımızdan
biri de bu adamdır. Biz
işçiyiz. Uzun bir zaman,
başımızda bulunan
adamlar bize ne dedilerse,
biz onları doğru belledik.
Fakat, öğrenme isteği
geliştikçe, bağımsız,
birtakım gerici etkilerden
uzak yeni yeni şeyler
öğrendikçe, gördük ki,

kafamızda değişen şeyler
oldu. Alt-üst olduk... sonra
öğrendik ki, bize dost diye
yutturmaya çalıştıkları
düşmanlar vardır. İşte bu
değişikliktir ki, bu adamı
eskiden dostlar safında
bilirken, bu sabah
düşmanlar safına aldık.
Ama uzun uzun
düşündükten sonra...
insanlar uzun uzun
düşünmeden, iyice ölçüp
bıçmeden bir karar
verirlerse yanılabilirler
oğlum. Ben de bu işi
yaparken çok ölçtüm
bıçtım. Düşmanlarını
aklından çıkartan adam,
dostlarının yolunu
bulamaz, dostlarını
seçemez.»

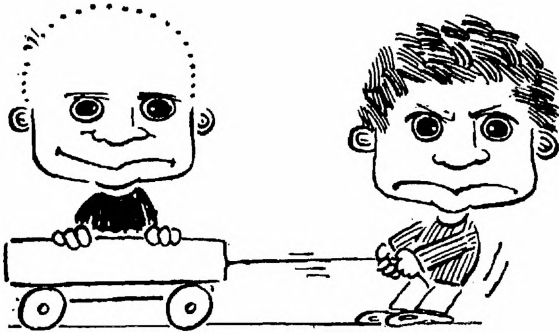
Çocuk, yeri değiştirilen
resme ilgiyle bakıyordu.

Dedi ki:

«Baba, bu adam ne
yapmış ki, bu kadar çok
madalya almış?»

Tahta arabalı çocuklar

Çocuk ağlayarak eve geldi.

«Neden ağlıyorsun güzel oğlum?» dedi babası.

Çocuk dedi ki:

«Ekrem'in tahta arabası var. Beni bindirmiyor. Ben

de araba isterim.»

Ekrem, komşularının oğluydu.

Baba dedi ki:

«İkiniz de arkadaşısınız. Bir araba ikinize yetmiyor mu?»

Çocuk dedi ki:

«Ekrem beni arabaya hiç bindirmiyor. Hep o biniyor. Ben de onu çekiyorum. Bana diyor ki, sen benim arabamın atısın, diyor. Bu araba benim, sen de arabamın atısın, diyor.»

«Ekrem'le iyi geçiniyordunuz eskiden... iyi arkadaşınız hani, birbirinizi de çok seviyordunuz. Niye böyle oldu ki?»

Çocuk, gözlerinin yaşını sildi.

Dedi ki:

«Ekrem'in babası ona tahta araba yaptı, arabayı yapmadan önce aramız iyiydi, çok iyiydi. Kamıştan atlarımız vardı, hep beraber oynuyorduk. Ekrem'in babası, Ekrem'e tahtadan bir araba yaptı sonra. O günden sonra Ekrem değişti. Beni arabasına hiç bindirmiyor. Kendi biniyor arabaya, bana da arabasını çektiriyor... Bazen çektirmiyor bile, başka çocuklara çektiriyor...»

«Çektirsin... sen de çekmezsın...»

«Ben çekmezsem öbür çocuklar çekecek. Ben ona diyorum ki, Ekrem, biraz ben bineyim, sen

çek, sonra sen bin, ben çekeyim. Olmaz, diyor. Benim arabamı çekecek çok çocuk var, diyor. Arabasıyla çok övünüyor. Babası boya almış, şimdi boyalı olacaktı arabası, mavili yeşilli olacaktı.»

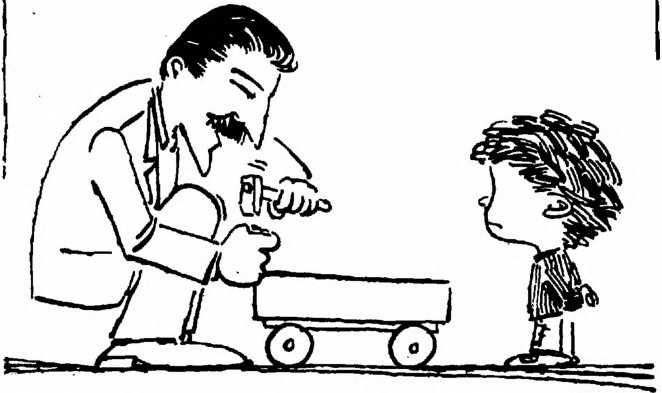
«Çocuklara söyle, onlar da çekmesinler... birlik olun, sözbirliği edin, hepiniz sırayla binin, sırayla çekin...»

«Söz dinlemiyorlar ki... hepsi de Ekrem'in pesinden koşuyor. Arabayı çekmek için birbirlerini yiyorlar. Ben Ekrem'e diyorum ki, beni de bindir arabaya, ben senin arkadaşımın, biraz da sen beni çek diyorum. Yok, diyor. Ne beni bindiriyor arabaya, ne başka çocukları.»

Baba düşündü.

Dedi ki:

«Anlıyorum ki, Ekrem'le senin arana o tahta araba girdikten sonra Ekrem değişti. O tahta araba Ekrem'in değil de, senin olsaydı, yani Ekrem'in arabası olmasaydı da ben sana bir tahta araba yapsaydım, Ekrem'in şimdi yaptıklarını sen yapacaktın... arabaya binecektin, çocukları

ardından koşturacaktın,
övünecektin falan filan...»

«Öyle yapmazdım ben...
ben, sırayla bütün
çocukları bindirirdim...»

Baba güldü.

«Olur oğlum» dedi. «Bir
tahta araba da ben sana
yapayım.»

Çocuk sevindi.

«Ekrem'in arabasından
güzel olsun, rengi de

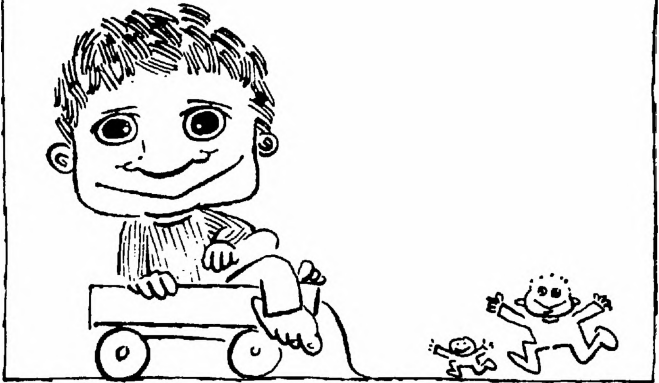
kırmızı olsun» dedi.

Baba hemen tahta bir
araba yapmaya koyuldu.

Çocuk sevindi.
arabanın bitmesini
bekliyordu.

Araba bitince, çocuk,
yüzünde mutlu bir
gülümsemeyle babasına
sarıldı, onu yürekten, öptü.

Baba, oğlunun
çocukların arasına

katılışını izliyordu.

Bir çocuk, Ekrem'in arabasını çekiyordu.

Mahallenin diğer çocukları, yeni bir arabayla gelen çocuğu görünce, onun çevresini alıverdiler hemen...

«Benim arabam» dedi çocuk. «Babam yaptı. Yarın da kırmızıya

boyayacak.»

Çocuklardan biri arabaya binmek istedi.

Çocuk öfkeyle itti onu.

«Araba benim» dedi.

Az sonra, kasılarak arabaya kuruldu çocuk. Ekrem'e nisbet yaparcasına, onun çevresinden ayrılmadan, sırayla çocuklara

arabasını çekti.

Ekrem dedi ki:

«Benim arabam senin arabandan iyidir.»

«Hayır» dedi çocuk.

«Benim arabam daha iyidir.»

«Var mısın, yarışalım» dedi Ekrem.

«Yarışalım» dedi çocuk, böbürlenerek.

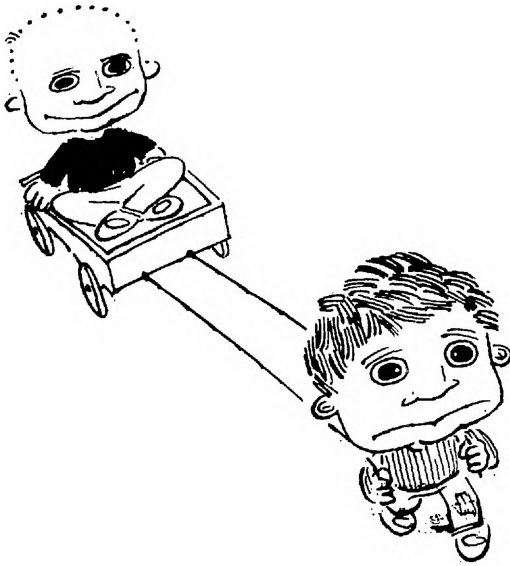
Çocukların arasından at olacak çocukları seçtiler.

Baba acı acı gülümsüyordu.

Karısı, kocasının kendi kendine gülümsediğini görünce, sordu :

«Hayrola, neye gülüyorsun?»

«Arabaya gülüyorum»

dedi adam.

Kadın çocuklardan
yana baktı.

Ekrem'le oğlunun
arabası yan-yana, yarış
düzeninde duruyordu.

Bir çocuk, yarışa
hazırlananlara sayıyordu.

«Bir... iki... üç!»

«Üç» denir denmez, iki
araba yarışa kalktı.

Ekrem ve çocuk, atları
kamçılar gibi el
hareketleri yapıyorlar,
heyecanla bağırıyorlardı.

«Deh... Deh!...»

Diğer çocuklar da
yarışın coşkusu içinde,
arabaların ardından
koşuyorlardı. Düşen
çocuklardan biri
ağlıyordu arkalarından.

Hayata seyirci kalmak kötüdür oğlum

Bisiklete binmesini yeni
yeni öğreniyordu.

Dengesini tutturamadıkça
düşüyordu. Dizi, kolları
acıyordu düştükçe. Çocuk,
dizinin ve kollarının

acısına aldırmiyordu;
fakat, düşmesine gülen,
kendisiyle alay eden
çocukların tavırları
cesaretini kırıyordu.
Onlar güldükçe, kendi-

kendine söyleniyordu:

«Ben bisiklete binmesini öğrenemeyeceğim galiba!»

Toz-toprak içinde, frensiz, çamurluksuz çıplak kiralık bisikletlerle düşe-kalka bisiklete binmeyi öğrenmeye çalışan bütün çocuklar içinde en çaresiz, en beceriksiz kendini görüyordu. Bir çeşit güvensizlik sarmıştı bedenini.

Üzgün, kolları, dizleri, ayakları ağırlar içinde, eve döndü. Pantolonu, gömleği

yer yer yırtılmıştı.

«Yine mi bisiklet?» dedi annesi öfkeyle. «Hergün bir yerini yırtıyorsun. Bıktım senden! Bir gün de kafanı kıracaksın, o zaman kurtulacağım senden.»

«Bir daha bisiklete binmeyeceğim» dedi çocuk.

«Çok şükür aklın başına geldi» dedi annesi. «Bak buna çok sevindim işte.»

Çocuk, kırık yüreğini dolduran gülüşmelerin etkisini atamıyordu

üstünden. Kendisiyle alay eden çocuklara için için kızılıyordu.

Annesi sordu:

«O kadar söyledim sana, dinletemedim... binme şu bisiklete, dedim... bütün harçlığını götürüp o kel bisikletçiye verdin. Şimdi n'oldu da birden vazgeçtin bu işten, anlamadım... neden?»

«Öğrenemeyeceğime aklım kesti...» dedi çocuk. «Gülüyorlar bana. Ben düştükçe çocuklar gülüyorlar bana, dalga geçiyorlar benimle. Ben de bir daha gitmeyeceğim oraya.»

«İyi edersin» dedi annesi. «Bisiklete vereceğin parayla kendine birşeyler alır yersin. Şeker yersin, leblebi yersin. Zaten kıracaktın biryerini... iyi oldu. Gel seni bir öpeyim.»

Akşam babası eve dönünce annesi dedi ki:

«Haberin var mı? Oğlun bisiklete binmekten vazgeçti artık...»

«Niye?» dedi babası.

«Çocuklar gülüyorlarmış... seninki düştükçe dalga geçiyorlarmış.»

«Öyle mi?» dedi babası.

«Nedeni gerçekten bu mu?»

«Bu... hep gülüyorlar bana... ben düştükçe ısıklık çalıyorlar, alkışlıyorlar beni, cesaretimi kırıyorlar.»

Baba, oğlunun yüzünü saran kırıklığı, kendine güvensizliği, yenilmişliğin acısını görüyordu.

«Bu kararın hiç hoşuma gitmedi oğlum» dedi.

«Senin yaptığına bir çeşit korkaklık denir... kaçmak denir...»

«Niye korkaklık olsun baba... kaçmak olsun?»

«Öyle işte...»

«Niye korkaklık olsun... o kadar düştüm, kolum yanlarım acıdı, hiç ağlamadım. Kafamın üstüne düştüm, yine ağlamadım... düşmekten hiç korkmadım ki...»

«Acı çekmekten korkmadın, doğru. Ama çocukların sana gülmelerinden, seninle dalga geçmelerinden korktun, bisikleti bıraktın kaçtın. Bu da korkmaktır oğlum, bu da kaçmaktır. Hem de işin en kötü yanı budur...»

Çocuk, babasının ne demek istediğini az-çok anlıyordu. Fakat, onların gülmelerini, dalga geçmelerini göğüsleyecek

gücü göremiyordu
kendinde.

Babası dedi ki:

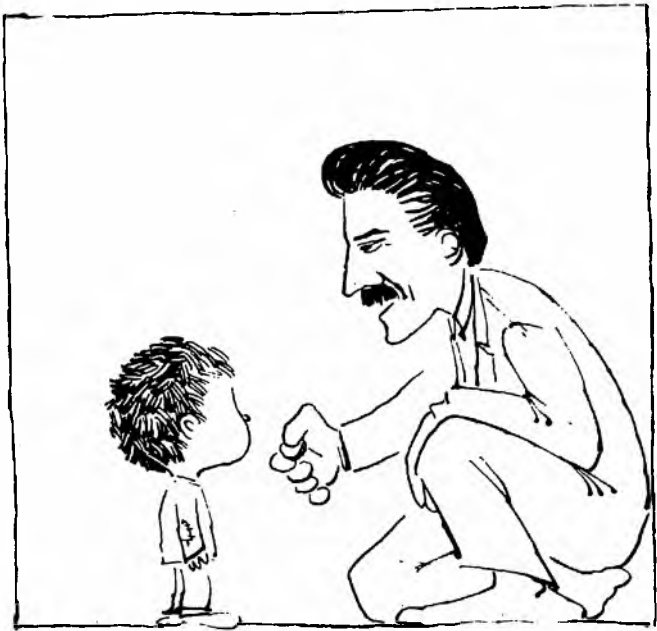
«Her işin bir acemiliği
vardır oğlum... en usta
terziler bile işe ilk
başladıkları zaman iğne
tutmasını bilmiyorlardı.
Dünyanın en iyi boksörleri
bir zamanlar yumruk
nasıl sıkılır bilmiyorlardı.
Dünyanın en iyi
yüzücüleri suya ilk

girdikleri zaman
korkmuşlardır belki. Buna
benzer çok şey
sayabilirim sana.»

Oğlunun yüzündeki
tepkileri inceledi bir
süre.

Sonra dedi ki:

«Yarın ilk işin doğru
kel bisikletçiye gitmek
olsun. Al sana para...
sakın o çocukların tavrı
korkutmasın seni. Sana

gülecekler, seninle dalga
geçecekler, hiç
aldırmayacaksın onlara.
Onlara inat
öğreneceksin bisiklete
binmeyi. Kafan
kırılacak, gözün yarılacak,
ama öğreneceksin. Her iş
böyledir oğlum... her iş
başlangıçta zor gelir
adama... birtakım
insanlar, öğrenmeye yeni
yeni başlayan insanları

küçümserler, onları
horgörürler... sanki
onlar analarının karnında
öğrendiler ustalıklarını...
anladın mı beni?*

Çocuk babasının
inançlı, kararlı yüzünde,
kendisine aşlamak
istediği güveni gördü.

Baba dedi ki:

«Üç gün daha gülerler
sana... dört gün dalga
geçerler... sonra... sonra

n'apacaklar? Yalnız bisiklet konusunda değil, her işte... kimseye aldırma, kimsenin küçümseyen bakışı seni korkutmasın... başarmak için çalış çırpın...»

«Ne güzel akıllar veriyorsun çocuğa...» dedi anne.

Baba oğlunu kucakladı, bir çeşit sarsalayarak...

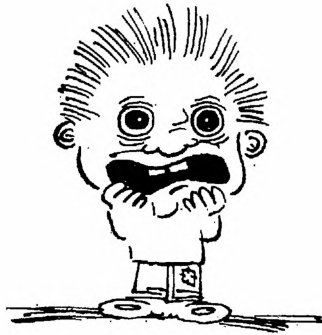
«Bak sana ne anlatacağın» dedi. «Bu annene kalırsa sen hapi yutarsın oğlum. Çünkü senin annen tıpkı benim anneme benziyor. Benim annem de böyleydi, beni çok severdi. Titrerdi üstüme. Ailenin tek çocuğuydum. Başıma bir iş gelmesin diye, aman

ağaca çıkma oğlum, düşersin... aman suya girme oğlum, boğulursun... aman kimseyle güreşme, bir yanını kırarsın, diye diye beni herşeye seyirci bir insan haline getirdi. Hayata seyirci kalmak kötüdür oğlum. Hayatın iyi, uslu bir seyircisi olmaktansa, hayatın içinde başarısız bir adam olmak bin kere daha iyidir. İyi bir boks seyircisi olmaktansa, kötü bir boksör olmayı göze almak daha iyidir oğlum...»

Çocuk kendisine gülen çocukları düşünüyordu.

«O çocuklar seni korkutmasın oğlum» dedi baba.

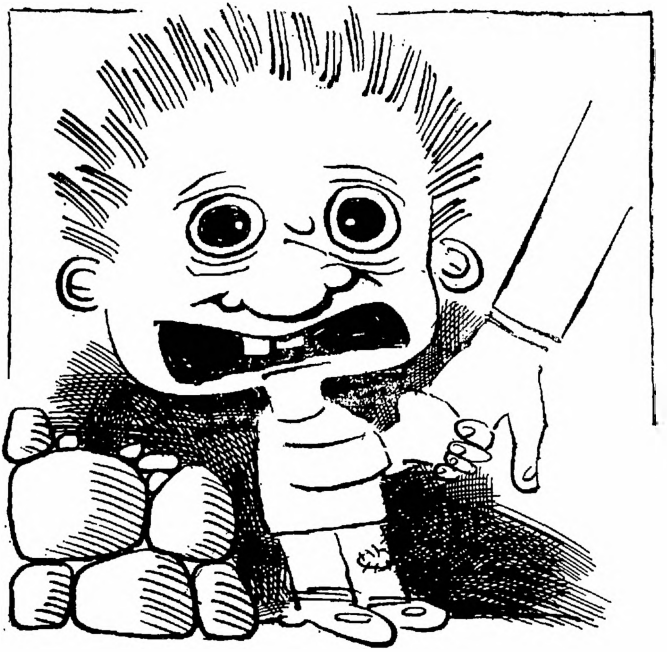

Hayalet

Bakımsız, uvarları
çatlak, camları kırık eski
binanın önünden
geçerken, babasının
eline sıkıca sarıldı çocuk.

Babası, onun
birşeylerden korktuğunu,
ürktüğünü anlamıştı.
Çocuk, sesini kısarak
dedi ki:

«Bu evde hayalet varmış baba!»

Baba, oğlunun sesine gizlenmiş körpe korkudan tedirgin oldu.

«Hayalet mi?» dedi, «Ne hayaleti?»

«Hayalet işte...» dedi çocuk. «Murat söyledi.»

Murat cami bekçisinin oğluydu.

Baba durdu. Alacaya durmuş akşamın sessizliğinde, binanın üzerinde uçuşan kırlangıçlar vardı. Oğlunun yüzünde gittikçe yoğunlaşan, olgunlaşan korkuyu açıkça

görüyordu.

«Hayalet mayalet diye birşey yok be oğlum» dedi gülerек. «Böyle uydurma şeylere inanma... böyle şeylerle kafanı bulandırma.»

«Olmaz olur mu? Görmüşler bile...»

«Kim görmüş?»

«Murat'ın babası görmüş... bir daha o binanın önünde oynamayın, hayalet var orda, sizi yer yutar demiş... biz de oraya gitmiyoruz artık.»

«Murat'ın babası sizi korkutmak için söylemiş.»

«Niye korkutsun ki?»

«Bak, bu bina eski bir bina oğlum... duvarları çatlak... bakımsız. Kuvvetli bir rüzgar esse neresinden yıkılacağı belli değil... Murat'ın babası siz orada oyuna dalmışken duvarların yıkılmasından korkmuş olacak herhalde... duvarlar yıkılsa n'olur? Belli olmaz ki, bakarsın altında kalırsınız... değil mi? Anlaşılan, siz oradan uzak durun diye

korkutmuş sizi... yoksa hayalet falan diye birşey yok dünyada...»

Çocuk inanmamış bir yüzle bir binaya bir babasına bakıyordu.

«Ama Murat da görmüş.»

«Yalan söylemiş Murat... uydurmuş...»

«Niye yalan söylesin, niye uydursun?»

«Olmayan birşey görülür mü be oğlum... olmayan birşey ancak uydurulur. Bazı çocuklar vardır, kendilerini önemsetmek isterler, bu nedenle olmadık yalanlar uydururlar.»

Baba, oğlunun kuşkusunu gideremeyince dedi ki:

«İstersen sen beni burada bekle... ben o binaya gideceğim, bir başından bir başına dolaşacağım... istersen sen de gel... kendi gözlerinle gör ki birşey olmadığına aklın kessin...»

Çocuk ürkek duruyordu.

«Babana güvenin yok mu?»

«Var...»

«Öyleyse gel...»

Çocuk birkaç adım attıktan sonra durakladı.

«Korkuyorum» dedi.

«Sen git, ben burada beklerim.»

«Korkma» dedi babası.

«Çok korkuyorum» dedi çocuk.

Baba üzgün durdu.

«Olmayan birşeyden korkmak kötü birşey... çok kötü birşey be yavrum... benimle gelersen gözlerinle göreceksin ki, anlatılanların hepsi

uydurma... gelmezsen bu korkuyu bir ömür boyu içinde yaşatacağsın...»

Çocuk ikircikli duruyordu.

«Ya varsa?» dedi kısık bir sesle.

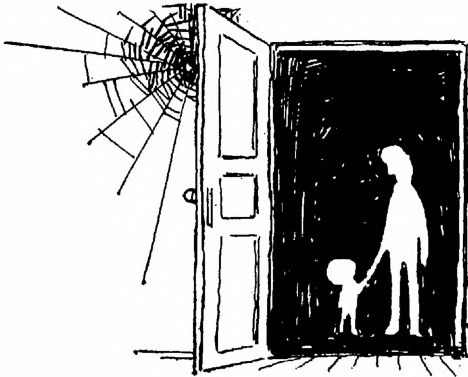
«Böyle birşey olsa ben seni uyarmaz mıydım be güzel oğlum. Gel benimle... Murat'ın babasına mı inanacaksın, yoksa bana mı inanacaksın?»

«Sen git, ben seni burada beklerim.»

«Peki» dedi babası.

«Nasıl istersen.»

Çocuk, içini saran

karmaşık bir korku dalgasıyla babasının gidişini izliyordu.

Baba, yıkık avlu duvarları önüne gelince, binaya yuvalanmış kırlangıçlar patırtıyla uçuştular. Baba binaya girdi.

Çocuk, içine sığmaz hale gelen ürküntüyle birkaç adım geriye çekildi; her an kaçmaya hazır bir durumda beklemeye koyuldu.

Bir süre sonra babasını, camları kırık pencerenin önünde gördü çocuk.

«Nerede senin bu hayalet takımı?» diyordu babası gülerek.

Çocuğa bir parça güven gelmişti. Yüreğinde, inceden inceye gelişen bir hafifleme duydu.

Babası bağırdı ona:

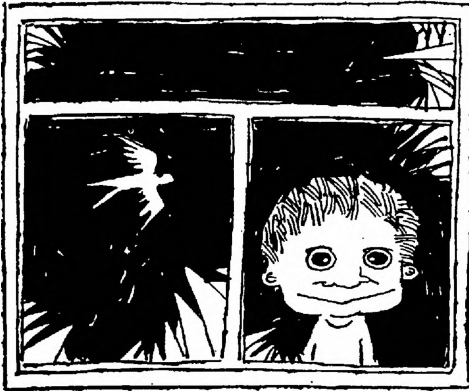
«Hala korkuyor musun?»

Çocuk, ürküntüsünü yenmeye çalışarak binaya doğru yürüdü.

Babası gülümseyerek izliyordu onu.

Çocuk, yıkık duvarların yanına gelince durdu.

Babası dedi ki:

«Daha önce buralarda
oyunarken kafanızda
hayalet diye birşey yoktu,
içinizde korku da yoktu.
Ne güzel oynuyordunuz...
Fakat, ne zaman ki
Murat'ın babası, sizin
içinize olmayan birşeyi
korku aracı olarak
soktu, başladınız
korkmaya... insan
olmayan birşeyden
korkar mı be oğlum?»

Baba aşağı indi, oğlunu
kucağına alarak yukarı
çıktı, eski binayı bir

baştan bir başa gezdirdi.

«Hayalet mayalet yok
oğlum... işte, kendi
gözlerinle gördün.»

Çocuk, babasının
kucağından indi; elini
babasının elinden
bırakmadan pencereye
yanaştı... içinde adım
adım gelişen korkusuzluk
yüzüne vuruyordu.

Birden bağırdı:

«Murat!.. Murat!..»

Hayaletsizliği onunla
paylaşmak istiyordu...

卐=?

**Faşizm nedir,
kuş mudur, leylek midir ?**

Çocuk annesine sordu:

«Anne» dedi, «faşist nedir, faşist yuvalar nedir?»

Anne, oğlunun bu sorusu karşısında durakladı. Çünkü, sık sık bu sözcüğü televizyondan, radyodan, çevresindeki konuşmalardan duyduğu halde, ne anlama geldiğini hiç düşünmemişti. Nasıl cevap vereceğini bilemiyordu. Zaman kazanmak için oğluna sordu:

«Nerden aklına geldi bu faşist, neden sordun?»

Çocuk dedi ki:

«Dün okuldan dönerken bir kalabalık toplanmıştı; kızlar, erkekler vardı. Hep bir ağızdan bağıyorlardı. Diyorlardı ki: 'kahrolsun faşistler, faşist yuvalar dağıtılsın' diyorlardı. Faşist, bir kuş mudur anne, faşistin yuvası nasıl olur?»

Ne demeliydi, nasıl anlatmalıydı; işin içinden çıkamıyordu. Çarşıya pazara çıkarken çeşitli

kitle toplantılarının, kitle yürüyüşlerinin tanığı olmuştı; 'Kahrolsun Faşizm' sloganları kulaklarını çınlatmıştı.

Çocuk annesinin cevap arayışını sezinlemişti.

«Faşist kuş mudur,

«sosyalizm», «komünizm», «anarşizm» ne demekti? Birçok sözcük gibi, bu sözlerin anlamına da hep kayıtsız kalmıştı.

Oğlunun sorusu onu sarsmıştı. Kaçarcasına mutfığa girdi. O'na karşı

levlek midir, nedir?» dedi.

Anne, cevap bulamamanın sıkıntısına düşmüştü.

«Baban gelsin, ona soralım» dedi, «o daha iyi anlatır...»

«Sen bilmiyor musun?»

«Biliyorum da, baban daha iyi anlatır.»

Kadın, günlük yaşamı içinde geçen bir yığın sözcüğün de anlamını bilemediğini düşündü. Örneğin sık sık duyduğu «emneryalizm»,

bir eziklik duyuyordu.

Patates soyarken düşünüyordu:

Sokaklarda birşeyler oluyor...

Hergün bankalar soyuluyor...

Hergün üç-beş kişi öldürülüyor...

Hayat pahalılığı, artan bir hızla yükseliyor...

Birşeyler oluyor...

«N'oluyor böyle, hiç anlamıyorum ki» dedi kendine...

**Kavgayı göze almadan
Barış olmaz**

Çocuk babasına dedi ki:
«Baba» dedi, «bir çocuk
var bizim sınıfta, yüzü
çilli... ikide bir kafama
vuruyor.»

«Niye vuruyor?»

«Bilmiyorum ki. Benim
hemen arkamda
oturuyor. Babası
komsermiş, polis. Ders
sirasında bile saçımı
çekiyor...»

Annesi dedi ki:

«Ne biçim çocukmuş o
öyle?! Sizin öğretmeniniz
yok mu? Görmüyor mu o
çocuğu... görmüyorsa
senin dilin yok mu?
Şikayet et... söyle sana
vurduğunu. Öğretmenim,
de... bu çocuğa terbiyesini
ver, bana vuruyor, de.»

Çocuk sıkın, kararsız
duruyordu. Bir annesine,
bir babasına bakıyordu.

Babası dedi ki:

«Öğretmene şikayet
etme oğlum. O senin
arkadaşın. Bu tip
şikayetler seni, hep
başkalarına güvenmeye,
sığınmaya götürür.
İkincisi, seni,
arkadaşlarını
gammazlayan çocuk
durumuna sokar ki, çok
kötü... Adın gammaza
çıkarsan...»

«İyi iyi» dedi annesi...
«Çocuğu dövsünler, o da
sussun, öyle mi?»

Bir süre düşündükten

sonra baba dedi ki:

«Bak oğlum. Yarın o
arkadaşınla güzelce
konuş. Ona de ki, bak
arkadaş de, biz sınıf
arkadaşıyız, aramızda hiç
kötü şey yok de, yaptığın
doğru değil, de... Bir daha
kafama vurma, de. O seni
dinlemez, kafana yeniden
vurursa, yine sinirlenme,
sakin ol. Yeniden anlat,
bana vurma, de. Yine
dinlemezse seni, bir
dersten önce, daha
öğretmen sınıfa girmeden,
ortaya çık. Yüksek sesle,
de ki, arkadaşlar beni
dinleyin! Parmağınla
arkadaşını göstererek, de
ki, bu arkadaş, de, hiç bir
nedeni yokken kafama
vuruyor, de. Ona kafama
vurmamasını söyledim,
dinlemedi, de, yeniden
vurdu bana, de. De ki
arkadaşlarına, arkadaşlar,
de, ona sizler de söyleyin,
kafama vurmasın. Bir
daha kafama vurursa,
bana vurursa onu
döveceğini söyle.
Gerçekten de sana
yeniden vurursa, bu
sefer sen de ona vur. Hem
öyle bir iki tane de değil
ha, pes dedirtene kadar
vur. Sakın bir tane vurup
geri çekilme. Çünkü
kavgada bir yumruk
sadece başlangıçtır. O da
sana vurabilir. Korkma,

yılma. Üstüne üstüne
git... geri çekilme.
Kavgayı göze alamayan
hiçbir konuda başarılı
olamaz oğlum. Kavgayı
göze almadan barış da
olmaz.»

Çocuk dikkatle babasını
izliyordu. Anlatılanları
kavramaya çalışıyordu.

«Ne demek istediğimi
anladın mı?» dedi babası.

«Anladım» dedi çocuk,

«ya dövemezsem o
çocuğu?»

«Dövemezsen bile,
bundan böyle şunu
düşünecek o. Diyecek ki,
ben buna vurursam, o da
bana vurur. En azından
karşılık vereceğini bilir,
buna göre hesap yapar.
Değil mi?»

Çocuğun aklına
yatmıştı babasının sözleri.
Gülümsedi.

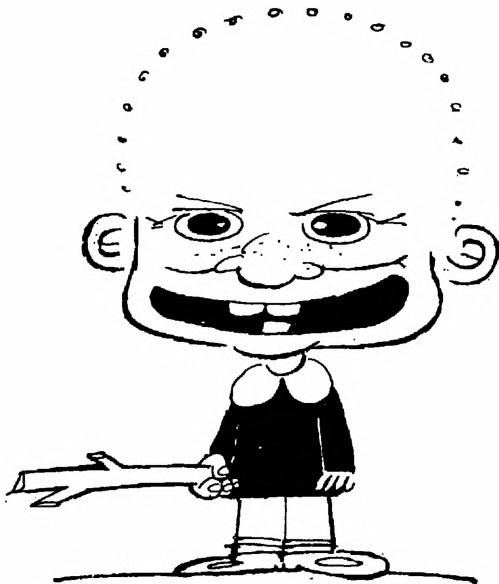

Babası ona dedi ki:

“Bak oğlum, o çocuğu döverbilirsin, mümkündür. Fakat, bunun üzerine, diğer çocuklar senden ürkebilir, çekinebilirler. Sakın bu durumdan yararlanmaya kalkıp, arkadaşların üzerinde baskı kurmaya çalışma. Sakın bir zorba olmayasın. Haksızlık etmeyesin kimseye.

Başkalarına haksızlık edenler olursa, haksıza karşı haksızlığa uğrayanın yanında veralmalısın. Bir haksızlığı görür de, o haksızlığa karşı olmazsan, sen de o haksızlığa ortak olmuş olursun.”

Cocuk babasının söylediklerini kavramaya çalışıyordu.

YILMAZ GÜNEY'in BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER, SOBA, PENCERE CAMI, İKİ EKMEK İSTİYORUZ, SANIK, SALPA, HÜCREM ve OĞLUMA HİKAYELER adlı eserleri Güney Filmcilik'in izni ile, Batı Berlin'de, Türkiye baskılarından olduğu gibi, yeniden çoğaltılmışlardır.

YILMAZ GÜNEY'in SİYASAL YAZILAR'ı da bu kitaplarla birlikte üç kitap olarak yayınlanmaktadır.

**Kitaplar, POSTFACH 110 321
1000 BERLİN 61**

**adresinden tek tek ve toptan istenebilir.
Toplu isteklerde indirim yapılır.**

«Oğluma Hikayeler», yaşadığı her anı, halkının mücadelesi-
ni geliştirmenin duyarlılığıyla yaşayan, hayatı gerçekliği içinde
kavrayan bir sanatçının ürünüdür. Yılmaz Güney'in çok yalın
sorularla, hayatın gerçeğini kavratmadaki hüneri bu son kita-
bındaki ürünleriyle kendini bir kez daha kanıtlıyor. Doğumun-
dan bu yana oğlundan uzakta, yıllardır demir parmaklıklar ar-
dında olan bir devrimci sanatçının ürünleri olmasına karşın, «Oğ-
luma Hikayeler»e kişilik veren bireysel gerçek değil, evrensel
bir hayat eğitimidir. «Oğluma Hikayeler», bir çocuğun hayata
ilişkin çelişkilerinden, kendi yalın gerçeğinden hareketle, onun
aynı yalınlıkla hayatı kavrayabilmesine olanaklar sağlıyor.

Güney Dergisi'nin her sayısındaki özel yeriyle, mücadele
içinde de özel bir anlam ve önem taşımış olan bu hikayeleri 1979
Çocuk Yılı'nda, Güney Yayınları Çocuk Dizisinin ilk kitabı
olarak yayınlıyoruz...